

Rajčan

január
2020

www.rajec.sk

MESAČNÍK MESTSKÉHO ÚRADU V RAJCI

Primátorský punč a poslanskeká kapustnica

Viac
informácií
na strane 6

V tomto
čísle si
prečítate

Aktuálne
informácie
z mesta
a mestského
úradu

Vianoce
v meste

Informácie
o činnosti
klubov

Plán zberu
plastov a
elektroodpadu

Pozvánky
na kultúrne
podujatia

MESTO RAJEC SA BUDE UCHÁDZAŤ O ĎALŠIE PENIAZE Z EUROFONDŮV

Primátora mesta Milana Lipku sa pýtame na aktuálne otázky súvisiace s mestom, jeho rozvojom, investičnými akciami, či témami, ktoré sa prerokujú na zasadnutiach mestského zastupiteľstva. Otázky položila Zuzana Ščasná.

Vianočné trhy nakoniec nedopadli tak, ako sa naplánovali. Prečo?

Žiaľ, z dôvodu nedodržania zmluvných podmienok zo strany partnera mesta pre uskutočnenie vianočných trhov, sa v takej podobe, ako boli pol roka pripravované a prezentované verejnosti, neuskutočnili. Dodávateľ aj napriek mnohoročným skúsenostiam s organizovaním vianočných trhov svoj záväzok jednoducho nebol schopný zrealizovať. Navyše, do poslednej chvíle nás ubezpečoval, že je všetko v poriadku, čo spôsobilo, že sme na náhradné riešenie mali minimum času. Model zmluvy bol podľa mňa dobrý, partner mal materiálne a organizačne podporiť podujatie formou dodania hnutelných vecí, teda všetkých stánkov, altánov, brány, oplotenia atď. Myšlienky zriadenia vianočných trhov v Rajci sa ale do budúcnosti určite nevzdávam, pretože som presvedčený, že podobné podujatie si Rajec, ako prirodzené centrum Ražeckej doliny, jednoducho zaslúži. Poučený z tejto nepríjemnej skúsenosti spravím všetko pre to, aby sa vianočné trhy v Rajci v tomto roku uskutočnili, a to minimálne na takej úrovni, ako boli pol roka pripravované na minulý rok.

Pri tom všetkom som však rád, že aspoň na Mikuláša a v posledný predvianočný víkend sme si predsa len mohli spoločne vychutnať atmosféru Vianoc na námestí. Okrem trhov, ktoré tradične organizovali materské školy, sme vás spolu s poslancami mestského zastupiteľstva pozvali na primátorský punč a poslaneckú kapustnicu, zabezpečené tiež boli stánky s punčom aj medovinou, ako aj kultúrny program.

Na decembrovom zasadnutí mestského zastupiteľstva sa poslanci okrem iného zaoberali aj všeobecne záväznými nariadenia-

mi, ktoré budú platiť v roku 2020. Na aké zmeny sa majú obyvatelia pripraviť?

Žiaľ, v tomto roku väčšina poplatkov a daní musí byť zvýšená takmer v každom meste alebo obci. Niektoré poplatky v Rajci neboli menené extrémne dlhú dobu, čo sa nedá dlhodobo udržať, iné poplatky sa určujú na základe výpočtu, a nie je možné ich zvýšenie ovplyvniť. Na jednej strane všade čítame vyjadrenia samospráv, že štát obciam naložil povinnosti ako zvyšovanie miezd, rekreačné poukazy, obedy zadarmo na školách a pod., na strane druhej sú vyjadrenia vlády, že sú to výhovorky, a predsa mestám narástli príjmy z podielových daní. Nazývajú to „Daňové šialenstvo slovenských primátorov“. Lenže zabúdajú, že nie primátori schvaľujú výšku poplatkov a daní, ale poslanci. Tým sa, samozrejme, nechcem vyhovárať na poslancov, len v spleti článkov o tejto problematike je potrebné upriamiť pozornosť na fakty. Nie som zástancom drastického zvyšovania daní, aj preto návrh rozpočtu, ako aj VZN upravujúce poplatky, ktoré sme navrhli a prerokovali s poslancami, počítal s miernejšími variantami zvýšenia daní a poplatkov. A aj preto som bol veľmi nemilo prekvapený, keď podaktorí členovia finančnej komisie, aj napriek predošlej dohode s ostatnými poslancami, prišli s návrhom ešte viac zvýšiť napr. poplatok za komunálny odpad. Predseda finančnej komisie tento návrh odôvodňoval blížiacou sa krízou, že nikoho to nepoloží a pod. A na moje ďalšie prekvapenie, siedmi poslanci, ako na povel, zahlasovali za toto zvýšenie. Tento návrh ale schválený aj tak nebol, keďže bola potrebná trojpäťtinová väčšina.

Ako je naše mesto pripravené na zimnú údržbu ciest a chodníkov?

Priebeh tejto zimy, aspoň do času uzávierky tohto čísla mesačníka Rajčan, nám vyhovuje, najmä preto, že v decembri bola snehová nádielka minimálna, skôr sa tvorili poľadovice. Nakoľko náš šofér posýpacieho vozidla zažíva prvú zimnú údržbu, mohol sa plynule do tohto procesu dostať. Okrem toho, ako som už v niektorom z minulých príspevkov informoval, je k dispozícii – popri našom traktore Unimog, na užšie priestory a chodníky – malý nakladač Bobcat a prikúpili sme dve snežné frézy.

V roku 2016 sa uskutočnila rekonštrukcia veľkej telocvične a v novembri 2019 sa dokončila rekonštrukcia malej telocvične. Čaká Základnú školu na Lipovej ulici nejaká ďalšia rekonštrukcia, napríklad spojovacieho átria medzi školou a telocvičňami?

Áno, som veľmi rád, že rekonštrukciu malej telocvične máme úspešne za sebou, taktiež sa úspešne podarilo zrealizovať eurofondový projekt modernizácie interiérového vybavenia jednotlivých učební. Jednou z dvoch posledných chybičiek krásy ZŠ na Lipovej je spojovacia chodba samotnej budovy s telocvičňami. Predbežne som s pánom riaditeľom Paprskárom dohodnutý, že túto chodbu si už v tomto roku škola zrekonštruje vo vlastnej réžii. Čo je však druhá chybička, a ešte dôležitejšia, je multifunkčné ihrisko na školskom dvore, ktoré je v zlom technickom stave. Keďže je ale rekonštrukcia,

resp. vybudovanie nového, veľmi finančne náročné, musíme si počkať na nejakú možnosť získať na toto ihrisko dotáciu.

Určite už máte rozpracované nejaké ďalšie projekty. Na čo všetko sa môžu občania tešiť v roku 2020?

Čo sa investícií týka, je to pre mňa akási prirodzená priorita. Som rád, a som za to vďačný poslancom, že schválili úver na

rekonštrukcie chodníkov a dokončenie haly na Kostolnej ulici. Toto budú nosné investície tohto roka a možno celého tohto volebného obdobia. Čo sa týka dotácií a grantov, sú podané žiadosti na čistiace vozidlo, nabijaciu stanicu pre autá, zateplenie klubu dôchodcov, vybudovanie cyklochodníka do Šuje, v súčasnosti sa pripravuje žiadosť na eurofondy na sanáciu vlhkosti múzea. Uvidíme, ako sa budú vyvíjať možnosti uchádzať sa

o rôzne projekty, najmä vzhľadom na blížiacu sa parlamentné voľby to však v tomto roku nevidím moc ružovo.

Začal sa nový rok 2020. Čo zaželite občanom?

Želám vám všetkým najmä pevné zdravie, v tomto volebnom roku veľa optimizmu a elánu pri zdolávaní všetkého, čo vás čaká, a nech vám vyjde všetko, čo si prajete.

Snímka: archív MsÚ

MESTO RAJEC REKORDÉROM V POČTE POŽIAROV ODPADKOVÝCH KOŠOV

S príchodom zimy sa začalo v našich príbytkoch s vykurovaním. Produktom spaľovania horľavých látok je teplo a vedľajšie produkty spaľovania.

Najväčšie energetické zhodnotenie paliva je pri dokonalom horení a to nastáva pri dostatočnom prístupe vzduchu – kyslíka. Nedokonalé horenie prebieha pri nedostatočnom prístupe vzduchu. V spalinách zostávajú nevyužitú horľavé zložky v tuhom skupenstve (troska, popolček, sadze) a v plynnom skupenstve (oxid uhoľnatý, uhľovodíky, oxid uhličitý, oxid siričitý). Vznikajúci dym obsahuje nespálený uhlík, ktorý je charakteristický čiernym dymom a zápachom. V komínovom telese sa usádzajú usadeniny, ktoré sa môžu opäť rozhorieť. Jednou z častých príčin vzniku požiarov v rodinných domoch je práve horenie sadzí v komínoch.

V meste Rajec je situácia s po-

žiarmi spojená práve s horúcim popolom, ktorý býva vysypávaný do odpadkových košov. V roku 2018 zasahovali hasiči v meste Rajec 17-krát a do decembra tohto roku 11-krát v súvislosti s požiarimi košov na odpadky. Okrem zásahov hasičov niekoľkokrát zasahovali aj zamestnanci mestskej polície, uvedomelí občania a zamestnanci mestského úradu. Nelichotivé prvenstvo požiarov smetí je na Ulici 1. Mája. Príčinou vzniku požiaru odpadkov v košoch je vysypaný žeravý popol.

Pre porovnanie, v okolitých obciach Rajeckej doliny za posledných 5 rokov neboli hasiči vyslaní k požiaru kontajnera na smeti. Pri horení odpadu sa do ovzdušia dostávajú škodlivé látky, ktoré sú pre

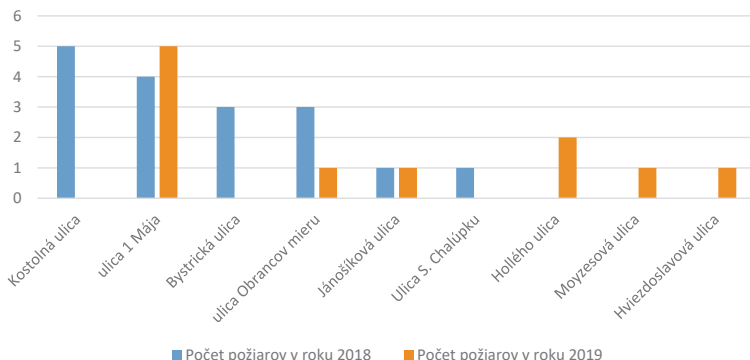
ľudský organizmus nebezpečné. Zároveň vnikajú nemalé finančné škody na smetných nádobách. Pri požiaru smetnej nádoby hrozí rozšírenie požiaru na ďalšie smetné nádoby alebo zaparkované automobily. V roku 2018 počas cesty na skládku odpadu v obci Šuja došlo k vznieteniu odpadkov v smetiarskom aute. Príčinou požiaru bol práve horúci popol.

Pri skúškach horenia zmesového odpadu v plastových kontajneroch boli zistené nasledujúce hodnoty. V čase 15 minút dochádza k rozhoreniu celého obsahu kontajnera. Po 30 minútach dochádza k deštrukcii konštrukcie nádoby. Teploty pri horení dosahujú teplotu 300 až 600 °C.

Horúci popol nevyhadzujte priamo do smetnej nádoby! Popol je potrebné najskôr uskladniť do kovovej nádoby, pokým popol úplne nevychladne. Súčasne je potrebné kovovú nádobu umiestniť na nehorľavý povrch v dostatočnej vzdialenosti od horľavých predmetov. Odporúčam nádobu prikryť nehorľavým uzáverom, aby sa predišlo rozfúkaniu horúcich častí popola. Studený popol sa môže vysypať do smetnej nádoby s netriedeným odpadom. Vždy dávajte pozor na to, aby sa v popole nenachádzali zvyšky žeravých uhlíkov! Finančné prostriedky vynaložené na hasenie a obnovu kontajnerov na odpad môžu byť využité aj zmysluplnejšie.

Spracoval Ing. Marek Langa, HaZZ Rajec

Počet požiarov odpadkových nádob za rok 2018 - 2019

Z DECEMBROVÉHO ZASADNUTIA MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA

**12. decembra 2019 sa uskutočnilo posledné
minuloročné zasadnutie poslancov Mestského
zastupiteľstva v Rajci.**

NAKLADANIE S MAJETKOM

Poslanci sa najskôr zaoberali prenájmi nehnuteľného majetku. Spoločnosť Falck Záchranná, a.s., oznámila zmenu fakturačných údajov na spoločnosť RZP, a.s., Trenčín. Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vydal povolenie prevádzkovania ambulancií záchranej zdravotnej služby pre RZP, a.s., Trenčín. Nakoľko Falck Záchranná, a.s., užíva nebytové priestory v budove Polikliniky Rajec, bolo potrebné tieto priestory prenechať spoločnosť RZP, a.s., Trenčín. Poslanci tento prenájom jednomyselne schválili.

Poslanci ďalej schválili podmienky obchodnej verejnej súťaže na prevod nehnuteľností, a to parcely KNC č. 1316/18 k.ú. Rajec a KNC parcela č. 276/11 k.ú. Kľače. Tieto podmienky sú zverejnené na webovom sídle mesta, ako aj na úradnej tabuli mesta. Žrebovom bola určená komisia pre otváranie a hodnotenie predložených súťažných návrhov.

Tiež schválili usporiadanie pozemkov pod dvoma existujúcimi garážami v radovej zástavbe garáží na Športovej ul. v Rajci v nadväznosti na hromadné usporiadanie pozemkov pod garážami ešte v roku 2008.

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIA - NÁJMY, DANE, POPLATKY

Mestskému zastupiteľstvu bol predložený na schválenie Dodatok č. 3 k VZN č. 6/2014, upravujúci nájom bytov v nájomných bytových domoch postavených s podporou štátu. Dodatok sa týkal zvýšenia nájomného v nájomných bytových domoch, a to bytové domy na uliciach Lúčna, Sama Chalupku, Hollého a Zakamenica. Návrh uvedeného

dotatku poslanci schválili.

Mestské zastupiteľstvo v máji roku 2019 odporučilo mestskému úradu dopracovať Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Rajec. Preto MsÚ vypracoval aktualizáciu tohto plánu a predložil ho poslancom na schválenie. Poslanci tento dôležitý dokument schválili počtom hlasov 11, Ing. Žideková bola proti a Mgr. Augustín sa zdržal hlasovania.

V ďalšom bode programu predniesla p. Záborská, vedúca finančného oddelenia, rozpočtové opatrenia o zmene rozpočtu oznámením, ktoré poslanci jednomyselne zobrali na vedomie.

Jedným z dôležitých bodov rokovania bolo prerokovanie návrhov všeobecne záväzných nariadení mesta. Ako prvé prerokovali poslanci návrh VZN o dani z nehnuteľností, ktoré bolo jednomyselne schválené. Taktiež boli jednomyselne schválené VZN o dani za psa, VZN o dani za nevyhľadnivé hracie prístroje a VZN o dani za ubytovanie.

Pri návrhu VZN o dani za užívanie verejného priestranstva boli pripomienky zo strany finančnej komisie, ktorej predsedom je JUDr. Gelatka. Navrhovali zvýšenie sadzby za m² pre stánky počas Veľkého rajeckého dňa. Taktiež navrhovali aj ďalšie zmeny, ktoré si vydiskutovali, a o jednotlivých pozmeňovacích návrhoch hlasovali. Tie návrhy, ktoré boli odsúhlasené, budú zapracované do predkladaného VZN.

Pri predložení návrhu VZN – poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady bol poslancom predložený prepočet poplatku, a to dva varianty – A a B. Variant A obsahoval poplatok vo výške 23,9065 €/osoba/rok a variant B poplatok 21,8575 €/osoba/rok. Primá-

tor mesta navrhol schváliť nižší poplatok, s čím nesúhlasil JUDr. Gelatka ako predseda finančnej komisie. Vysvetlil to tým, že sa očakáva výpadok v príjmovej časti rozpočtu, neseparuje sa dostatočne a v minulosti sa nikdy najvyššia sadzba do VZN neaplikovala. Ing. Pekara, zástupca primátora, však upozornil, že už boli zvýšené dane pre občanov, ako aj nájomné v bytových domoch. Navrhoval nižší poplatok, s čím súhlasili aj iní poslanci. Primátor dal najskôr hlasovať o vyššom poplatku za komunálny odpad, ktorý súhlasne podporili poslanci Bc. Repková, Ing. Žideková, p. Kardoš, p. Kavec, PaedDr. Mihalec, Mgr. Augustín a JUDr. Gelatka. Nakoľko na prijatie pozmeňovacieho návrhu bolo potrebných 8 hlasov, tento návrh nebol prijatý. Následne dal primátor hlasovať o nižšej sadzbe poplatku za komunálny odpad a tento návrh bol prijatý počtom hlasov 12, Ing. Žideková sa hlasovania zdržala.

Ďalej sa poslanci zaoberali ďalšími VZN, a to VZN č. 9/2019 o určení výšky finančných prostriedkov určených na mzdy a prevádzku žiaka ZUŠ, dieťa MŠ a dieťa školského zariadenia zriadených na území mesta Rajec a VZN č. 10/2019 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v ZŠ. Tieto návrhy VZN boli jednomyselne schválené.

Vedúca finančného oddelenia p. Záborská predniesla poslancom návrh výšky stravnnej jednotky v Domove vďaky Rajec. Mestské zastupiteľstvo jednomyselne výšku stravného schválilo. Taktiež bol jednomyselne schválený návrh zmeny rozpočtu a programového rozpočtu mesta Rajec na rok 2019, ktorý poslancom predložila p. Záborská. Hlavná kontrolórka mesta Ing. Sekáčová predniesla mestskému zastupiteľstvu odborné stanovisko k návrhu zmeny rozpočtu. Toto odborné stanovis-

ko poslanci zobrali na vedomie.

Vzhľadom na zaznamenané požiadavky zo strany občanov Rajca o individuálne uvítanie detí do života, boli vypracované nové Zásady a financovanie Zboru pre občianske záležitosti, ktoré poslancom predložila vedúca odd. vnútornej správy p. Uríková. Nakoľko z finančnej komisie boli rôzne pripomienky, poslanci navrhli, aby boli tieto zásady ešte raz prepracované a predložené na schválenie na najbližšie zasadnutie MZ.

ROZPOČET MESTA NA ROK 2020

Poslanci pokračovali prerokovaním najdôležitejšieho bodu programu, a to návrhom rozpočtu a programového rozpočtu mesta Rajec na rok 2020.

Predseda finančnej komisie JUDr. Gelatka uviedol, že rozpočet komisia prebrala dosť podrobne a hľadali, kde by sa dali peniaze ušetriť. Preto navrhol, aby boli z rozpočtu odobraté finančné prostriedky na vybudovanie klientskeho centra v objeme 30-tis. €, taktiež zníženie rozpočtových nákladov na športovú halu zo 450-tis. € na 400-tis. €, zrušenie dizajn manuálu pre mesto Rajec v objeme 1000 € a zníženie nákladov na opravu tribúny o 5-tis. €.

Primátor trval na vybudovaní klientskeho centra, na čo niektorí poslanci požadovali vybudovanie plošiny, presunutie klientskeho centra do malej zasadačky, resp. uskutočniť širšiu diskusiu k vybudovaniu klientskeho centra. Vzhľadom na množstvo vyššie

uvedených pripomienok, primátor dal hlasovať o jednotlivých čiastkových pozmeňovacích návrhoch poslancov. Pozmeňovacie návrhy boli prijaté, poslanci Bc. Repková, Ing. Žideková, p. Kardoš, Mgr. Augustín, PaedDr. Mihalec, p. Kavec a JUDr. Gelatka hlasovali za nevybudovanie klientskeho centra, zníženie výdavkov na opravu tribúny, zníženie výdavkov na dobudovanie športovej haly, zníženie výdavkov na propagáciu mesta. Proti týmto návrhom boli poslanci Mgr. Hanus, Ing. Pekara, p. Matejka, p. Pekara, Mgr. Šupka, Ing. Mucha. Pozmeňovacie návrhy boli zapracované do návrhu rozpočtu. Pozmenený návrh rozpočtu bol poslancami schválený, hlasovania sa zdržal Mgr. Hanus.

NÁČELNÍK MESTSKEJ POLÍCIE VO FUNKCII KONČÍ

Následne sa poslanci zaoberali personálnymi otázkami, a to odvolaním z funkcie náčelníka mestskej polície Ing. Rastislava Ťažkého a prípravou nového výberového konania na obsadenie tejto funkcie. Výberovú komisiu budú tvoriť všetci poslanci mestského zastupiteľstva. Do vymenovania nového náčelníka MsP bol Ing. Ťažký poverený jej vedením.

KONTROLNÁ ČINNOSŤ HLAVNEJ KONTROLÓRKY

Hlavná kontrolórka mesta predniesla poslancom MZ správu o kontrole plnenia uznesení, ktorú poslanci jednomyseľne zobrali na vedomie. Taktiež hlavná kontrolórka predložila aj návrh Plánu kontrolnej činnosti hl. kontrolórky

na 1. polrok 2020 a informovala poslancov MZ o doručenej žiadosti Ing. Židekovej, v ktorej žiadala doplniť plán kontrolnej činnosti o ďalšie 4 kontroly a vypracovanie jedného odborného stanoviska. Hlavná kontrolórka poslancom MZ predložila písomné vyhodnotenie žiadosti Ing. Židekovej, v ktorom okrem iného konštatovala, že zvolený postup p. poslankyne nie je v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o obecnom zriadení a nie je v súlade ani s rokovacím poriadkom MZ, z toho dôvodu neodporúčala MZ zaoberať sa žiadosťou p. poslankyne. Poslanci MZ schválili návrh plánu kontrolnej činnosti predložený hlavnou kontrolórkou mesta, proti bola Ing. Žideková a hlasovania sa zdržala Bc. Repková.

V jednom z posledných bodov rokovania predniesla hl. kontrolórka mesta Ing. Sekáčová správu hl. kontrolórky o uskutočnených kontrolách a ich výsledkoch za obdobie od 3.10.2019 do 12.12.2019. Túto správu poslanci jednomyseľne zobrali na vedomie.

Poslanci následne predniesli primátorovi mesta a vedúcim oddelení mesta interpelácie, pripomienky občanov, ktorými sa budú zaoberať jednotlivé oddelenia MsÚ.

V závere rokovania primátor mesta poďakoval poslancom za ich prácu v tomto kalendárnom roku a poprial im šťastné a veselé Vianoce a úspešné vykročenie do nového roka.

Alena Uríková,
vedúca odd. vnútornej
správy a matriky

Vianoce v meste

Aj v tomto roku nám oddelenie kultúry mestského úradu spríjemnilo čakanie na najkrajšie sviatky roka – Vianoce niekoľkými zaujímavými podujatiami.

MIKULÁŠ NA NÁMESTÍ

6. decembra sme už tradične na našom námestí privítali Mikuláša. Už dopoludnia začali obe naše materské školy chystať na námestí malú vianočnú tržnicu, kde ste si mohli zakúpiť vynikajúci punč, kapustnicu, guláš či nejakú drobnosť, a tým prispieť na tú-ktorú škôlku. Od 15. hodiny začal na pódiu hlavný program, ktorý začali niekoľkými krásne navčičenými tančekomí detí z Materskej školy na Mudrochovej ulici. Skôr ako rozdal Mikuláš množstvo sladkých balíčkov, prišiel na pódium anjel s čertom s interaktívnym predstavením, z ktorého sa deti dozvedeli množstvo informácií o ochrane prírody či triedení odpadov.

VIANOČNÉ TRHY

Aj keď avizované trojtýždňové vianočné trhy sa z technických príčin neuskutočnili tak, ako sme ich plánovali, nakoniec sa uskutočnili aspoň počas posledného predvianočného víkendú.

Pár dní pred najkrajšími sviatkami v roku (20. decembra) sa v našom meste opäť uskutočnil Živý betlehem v podaní ochotníckeho súboru Kožkár. V divadelnom predstavení o zvestovaní a narodení malého Ježiška až po príchod Troch kráľov nesmeli chýbať ani živé ovečky, na ktoré sa tešili hlavne deti. Pomedzi tri predstavenia ste si mohli pozrieť vystúpenie folklórneho súboru Fazuliari z Považského Chlmca a ľudovej hudby Parta zo Strečna. V tento deň ste si od 15. hodiny mohli zakúpiť primátorský punč alebo poslaneckú kapustnicu, z ktorých dobrovoľný príspevok poputuje na účet, ktorý bol zriadený pre postihnutých decembrovým výbuchom plynu v Prešove.

Okrem vynikajúceho punču, vareného vína a medoviny bol v sobotu 21. decembra na námestí pripravený aj kultúrny program, v ktorom vystúpili deti z tanečnej

skupiny Art In Motion či spevácka skupina Studničky. Z pódia nám zavinšoval folklórny súbor Blancier a spevácka skupina Ľubovník v programe Vinšujeme tomu domu... Program ukončila spevácka skupina Maločerňanské dievčatá.

Vianočné trhy pokračovali aj v nedeľu a popoludní ste si mohli vypočuť koncert Zboru sv. Ladislava, Krasňancov – heligonkárov z Krasňan či vynikajúceho Lukáša Fodreka.

Počas celého víkendú bola pre vás pripravená prezentácia rajcekeho včelárskeho klubu, s ochutnávkou medu, súťažou a aktivitami pre deti a, samozrejme, ste si tu mohli zakúpiť aj včelie produkty. Pódium nám ozdobili vianočné stromčeky, ktoré boli okrášlené ručne robenými ozdobami žien z Jednoty dôchodcov Rajec.

NOVOROČNÁ SVETELNÁ SHOW

Na Nový rok sme si spoločne zablahoželali 1. januára na našom námestí, kde bol od 17. hodiny pripravený program. Najskôr sa zabávali deti spolu s deťom Jarom, ktorý im predstavil nielen hudobný nástroj dobro, ale o dobre sa aj rozprávali. Následne námestie roztancovala rajecká hudobná skupina Farizeo. Nechýbal ani novoročný prihovor primátora Milana Lipku a spoločne sme si pripili vareným vínom alebo teplým čajom, ktoré zabezpečilo mesto Rajec. Potom už nasledovala tohtoročná novinka – svetelná show, ktorá sa divákovi veľmi páčila. Oslavy Nového roka ukončila pokračovaním koncertu kapela Farizeo.

Z. Ščasná, odd. kultúry
MsÚ Rajec
Snímky: archív MsÚ

MŠ MUDROCHOVA: MIKULÁŠSKE TRHY „PO NAŠOM“

V deň sv. Mikuláša sa na námestí pri radnici šírili omamné vianočné vône škorice, klinčekov, vanilky a lákali všetkých, aby ochutnali „prvý“ vianočný punč našej materskej školy, ktorý nám zhotovila v reštaurácii Dubová A. Pekarová.

Skvelú kapustnicu a grilované oštiepky pripravovali v priamom prenose rodičia a výborní kuchári T. Šujanský a Š. Mrúzek. Neskutočnou pastvou pre oči boli donuty od Just DONUT. Žilina – náš spoľahlivý distribútor R. Čerňanský. Bratislavské rožteky napiekli pani kuchárky v jedálni a v okamihu sa rozpredali. Rodičia so svojimi deťmi a pani učiteľkami vyrobili rôzne vianočné ozdôbky, dekorácie, medovníčky, oblátky, drevené, šité a háčkované výrobky, ktoré tvorili pestrú ponuku našej škôlkarskej tržnice. Za symbolické vianočné ceny si nejakú tú drobnosť pre seba a svojich blízkych našiel každý. Prítomní rodičia hodnotili podujatie so svojimi ratolesťami veľmi pozitívne, čo nás nesmierne teší.

Svojou aktivitou a záujmom prispeli k organizovaniu Mikulášskych trhov aj zaniatení rodičia zo ZRS: L. Čerňanská, D. Tordová a zamestnanci Materskej školy

Mudrochova. Poďakovanie patrí všetkým, ktorých som menovala a v neposlednom rade určite aj oddeleniu kultúry MsÚ Rajec za podporu, pomoc a organizáciu akcie.

Nadalej ďakujeme rodičom, deťom, sponzorom a priaznivcom našej materskej školy, pretože práve vašou účasťou ste NÁS PODPORILI tak, ako aj na jesennom hodovaní a lampiónovom sprievode.

Naším predajom na trhoch sa nám spoločne podarilo získať úžasných 1500 €. Ďakujeme! Výťažok z predaja bude použitý na nákup potrebného didaktického materiálu pre kvalitný výchovno-vzdelávací proces pre našich najmenších.

Dúfame, že príjemná atmosféra, podfarbená koledami, vniesla do našich srdiec vianočnú pohodu.

Mgr. Zuzana Pekarová,
riaditeľka MŠ Mudrochova
Snímka: archív školy

ZUŠ RAJEC NAJÚSPEŠNEJŠIA NA SÚŤAŽI Ěkoposter 2019

Vo štvrtok 28. novembra 2019 sa v priestoroch kina Mier v Trstenej uskutočnilo slávnostné odovzdávanie cien 11. ročníka celoslovenskej súťaže EKOPOSTER. Máme veľkú radosť z toho, že medzi úspešnými kolektívmi boli aj žiaci z našej školy. A to hneď niekoľkokrát: Tobiáš Jonek (13 r.) a Alexandra Dubravková (13 r.) so svojou prácou Evereskládka získali vo svojej vekovej kategórii 3. miesto. Michal Židek (13 r.), Anett Macáková (12 r.) a Sára Sikelová (13 r.) získali svojou spoločnou prácou Odkaz pre budúcnosť 2. miesto. Rovnako na 2. mieste, avšak vo svojej vekovej kategórii, sa umiestnili Katarína Šáleková (16 r.) a Zuzana Kvašňovská (17 r.) s prácou No waste of time. Svoju kategóriu vyhrali, lebo 1. miesto nebolo udelené. Dvojici Alžbeta (14 r.) a Mária Šáleková (11 r.) sa podarilo svoju kategóriu dokonca vyhrať, keď ich prácu Grilovačka Zeme porota ocenila 1. miestom. Vďaka týmto skvelým výsledkom sme sa stali najúspešnejšou ZUŠ-kou v súťaži.

Ďakujeme všetkým deťom, ktoré reprezentovali našu školu v súťaži, a oceneným srdečne gratulujeme! Obrovská vďaka patrí aj Mgr. Martinovi Kšiňanovi, učiteľovi výtvarného odboru, ktorý žiakov odborne viedol. Som veľmi rád, že sme sa tejto slávnosti v Trstenej mohli zúčastniť a som na našich žiakov aj kolegu veľmi pyšný.

PaedDr. Marián Remenius,
riaditeľ ZUŠ Rajec
Snímka: archív školy

MŠ MUDROCHOVA: Vystúpenie na Mikulášskych trhoch

Sviatok sv. Mikuláša vnáša prvý silnejší vánok adventnej nálady, ktorá vyvrcholí vianočnými sviatkami. Dnešné ráno je jedno z mála, kedy deti nemusíme prehovárať, aby vstali z vyhriatej postielky.

Veď treba skontrolovať čižmičky v okne, či ich Mikuláš neobišiel. Ako to len ten Mikuláš robí, keď stihne počas jednej noci obdarovať všetky deti? A aj naše deti 2. a 3. triedy pod vedením p. riaditeľky Mgr. Zuzany Pekarovej a p. učiteľky Sone Pialovej spríjemnili všetkým návštevníkom Mikulášskych trhov svojimi tančekomí sviatočnú náladu. Deti odchádzali z pódia s rozžiarenými očami a dobrou náladou do náručia svojich rodičov.

Vďaka, deti, za krásny umelecký zážitok!

Soňa Pialová, MŠ Mudrochova
Snímka: archív školy

VIANOČNÉ STOLNOTENISOVÉ TURNAJE

Aj v tomto roku vo vianočnom období, 27. decembra dopoludnia, usporiadal Stolnotenisový klub Rajec 16. ročník Vianočného turnaja žiakov základných škôl Rajeckej doliny.

Turnaja sa zúčastnilo 15 chlapcov a 5 dievčat. Súťažili vo dvojhre v troch kategóriách. Výsledky:

Starší žiaci:

1. miesto Oliver Hauer (ZŠ Rajecké Teplice, 7. ročník), 2. miesto Maroš Nemeč (ZŠ Lipová, Rajec, 8. roč.), 3. miesto Bohdan Jonek (KSŠ Rajec, 7. roč.)

Staršie žiačky:

1. miesto Iveta Jamečná (ZŠ Lipová, Rajec, 9. roč.), 2. miesto Kika Smolková (ZŠ Lipová, Rajec, 7. roč.), 3. miesto Sára Kasperová (KSŠ Rajec, 7. roč.)

Mladší žiaci:

1. miesto Kristián Hauer (ZŠ Rajecké Teplice, 3. roč.), 2. miesto Vincent Fronko (ZŠ Rajecké Teplice, 3. roč.), 3. miesto Daniel Kminiak (ZŠ Rajecké Teplice, 5. ročník)

Dúfame, že o tento turnaj bude záujem aj v budúcom roku a podarí sa nám zorganizovať jeho ďalší ročník.

Popoludní toho istého dňa sa uskutočnil 41. ročník Vianočného stolnotenisového turnaja dvojhier mužov za účasti 2. až 9. ligy okresu Žilina, na ktorom sa zúčastnilo 25 hráčov zo šiestich klubov.

Konečné poradie:

1. miesto Matej Brodňan (STK Stránske, hráč 2. ligy SR)
2. miesto Lubomír Hauer (OŠKST Lietavská Lúčka, hráč 5. ligy OSSTZ Žilina)
3. miesto Laco Jánoš (STK Stránske, hráč 4. ligy KSTZ Žilina)

V mene celého realizačného tímu sa chceme poďakovať všetkým zúčastneným športovcom, ktorí sa zúčastnili oboch turnajov a v neposlednom rade sponzorom, bez ktorých by nemohli byť usporiadané tieto vianočné turnaje. Sponzori turnajov: Základná škola, Lipová 2, Rajec – riaditeľovi PaedDr. Marianovi Papskárovi za poskytnutie hracích priestorov telocvične; Mestský úrad Rajec – primátorovi

Milanovi Lipkovi za finančnú podporu na obe podujatia (medaily, diplomy a poháre); Kofola, a.s., Rajecká Lesná za zabezpečenie pitného režimu.

Dovidenia o rok!

Jozef Kavec, STK Rajec
Snímka: archív klubu

Zľava: strieborný L. Hauer, zlatý Matej Brodňan, bronzový Laco Jánoš

MARATÓN KLUB A ROK 2019 V BEŽECKÝCH ČÍSLACH

Ako už býva zvykom, či už koniec starého roka, alebo začiatok toho nového prináša bilancovanie a rozbor štatistík v mnohých oblastiach. Poďme sa preto pozrieť aj do kuchyne MK Rajec.

Ako začať? Bolo toho naozaj dost. Čo sa týka podujatí organizovaných naším klubom, v marci sme začali krosovou klasikou s názvom Rajecký Borošovec, mesiac máj odštartoval stále obľúbenejším Rajeckým kros duatlonom, začiatkom júna sme privítali množstvo detí na Behu rajeckým rínom. V tom istom mesiaci sme sa stretli v Porubskej doline na Medvedom okruhu, v zmenenom termíne sme v júli pokračovali organizovaním výborne obsadeného kros triatlonu v krásnom prostredí rybníka Košiare, v auguste prišla na rad najočakávanejšia akcia, a teda Rajecký maratón 2019, a posledným podujatím bola októbrová Rajecká dvanásťminútovka. Na všetkých vymenovaných pretekoch sa, samozrejme, zúčastňovali aj naši bežci. Ale mnohí toho stihli oveľa viac ako len domáce akcie a robili nám dobré meno svojimi výkonmi aj v iných mestách. Poďme sa teda trochu bližšie pozrieť na sľubované čísla.

Za rok 2019 evidujeme celkovo 605 štartov vo farbách MK Rajec, ktoré absolvovalo až 55 našich členov na 105 rôznych podujatiach. A treba povedať, že celkom úspešne. Naše dresy bolo vidieť na

stupňoch pre víťazov až 153-krát, z toho na tom najvyššom 69-krát, z druhého miesta sme sa radovali 44-krát a tretie miesto obsadili naši zverenci, summa summarum, 40-krát. Spomedzi mužov mal najviac štartov (44) a takisto hodnotených umiestnení (26) Pavol Uhlárik, ktorý je tak pre nás príkladom nielen ako človek, ktorý toho zvláda organizačne vždy viac ako ostatní, ale stále aj ako aktívny pretekár. Najviac víťazstiev medzi mužmi dosiahol náš najlepší maratónec Rastislav Kalina, ktorý chuť víťazstva pocítil až 11-krát. Len tak pre zaujímavosť, viete si predstaviť, koľko kilometrov za tento rok nabehal Rasto? 5-tisíc! Pre predstavu, je to asi vzdialenosť z Rajca naprieč celou Európou na západ až do španielskeho hlavného mesta Madrid a späť. Samozrejme, musíme spomenúť aj jeho neskutočný čas z Košického maratónu, na ktorom si vylepšil osobný rekord a do cieľa dobehol v čase 2:37:46. Úspešne si v uplynulom roku počínal aj Ján Píala, ktorý zaknihoval 15 pódiových umiestnení, pričom vyhral 10-krát. V našom klube sú aj atléti, ktorí si čím ďalej, tým viac obľúbili triatlon. Asi najviac sa mu venoval Patrik Holeša, ktorý podľa osob-

ných záznamov strávil plávaním, na bicykli a pri behu dovedna 710 hodín, čo predstavuje celý mesiac fyzickej aktivity vkuse bez prestávky. Zo žien dominovala počas roka Janka Pialová, ktorá sa sústredila hlavne na horské behy. Naša večne usmiata atlétka stála na pódiu 20-krát, cenu pre víťazku si prevzala až 11-krát. Ďalšou ženou, ktorá nás pekne reprezentovala, bola Marcela Bielíková, ktorá si pripísala 6 pódiových umiestnení. Nakoniec by sme chceli spomenúť našich mladých členov a reprezentantov, ktorí nám robia veľkú radosť nielen výkonmi, ale aj prístupom a chuťou k športovaniu. Z chlapcov je to hlavne Kristián Brezáni, ktorý dosahoval vo svojich kategóriách veľmi dobré umiestnenia, celkovo 15-krát sa radoval z pódia. Dievčatá sa takisto nenechali zahanbiť a často medzi sebou súperili o najvyššie priečky vo svojich kategóriách. Katarína Zimenová, Zuzana Kasmanová, Sara a Sofia Kalinové, to sú mená, ktoré spolu nazbierali na rôznych pretekoch viac ako 40 umiestnení v najlepšej trojke. Veríme, že naše mladé nádeje budú na sebe neustále pracovať a ešte o nich budeme počuť.

MK Rajec
Snímka: archív klubu

Mažoretky Kordovánky

OBZRETIE SA ZA UPLYNULÝM ROKOM

Tak ako každoročne, naša sezóna bola plná skvelých zážitkov a významných ocenení. A čo sa všetko stalo? Celý rok sme tvrdo trénovali na majstrovstvá Slovenska, ktoré sa tento rok konali v Bratislave. Vo veľkej konkurencii sme získali štyrikrát majstra Slovenska, štyrikrát vicemajstra Slovenska a jednu bronzovú medailu.

Tie nám zaistili postup na majstrovstvá Európy. V Bratislave sme si okrem súťaženia užili aj veľkú hromadu schodov v AXA Aréne. Predsa len, treba ísť česať kadetky, potom dole do šatne, naspäť hore pre veci, zase dole sa prezliecť. Zabudla som si pompomy... človek sa nabehá. Po vyhodnotení sme spustili naše typické „spievankovo“. Pár oblúbených pesničiek, poradovať sa a šup do autobusu. O pár týždňov neskôr sme sa zúčastnili veľmi milej medzinárodnej súťaže Ella Cup v Malackách. Súťaž so skvelou organizáciou a ešte lepšou atmosférou. Opäť sme nazbierali ocenenia – tri prvé, štyri druhé a tri tretie miesta. Len potom začína naše pravé „peklo“ – príprava na ME! Každú z nás po čase omrzí hudba k tancu, tak poďme, zmeníme ju a aj trochu choreografie. Nie preto, že by to bolo treba, ale my sa cítime lepšie. Myslíme si, že to pomôže – a to stačí. Pred ME na každom tréningu diskutujeme o tom, ako niečo zmeniť, kedy má kto kam ísť a či to vlastne predtým nebolo lepšie. Po pár týždňoch tohto cirkusu konečne vyrážame do chorvátskeho Zagrebu. Už po príchode začínajú organizačné problémy. Jedáleň je v telocvični. Bez stolov, stoličiek, bez ničoho. Každý robí veľké haló. Ako má byť bez stola? Kordovánky prídu, poberú si jedlo, posadajú na zem a obedujú. Wau, niekto asi nevedel, že sa to dá. Poľské paličky nám lietajú ponad hlavy. Hlavný otecko, vybavovač Boris, pošle poľské dievčatá trénovať von. Nikto z nás nechce paličku

v obede. Majstrovstvá Európy sú každoročne jedna z najdôležitejších súťaží roka. Každý príde s niečím novým a žiadna choreografia nie je rovnaká ako predtým. Nie sme výnimkou. Vo veľkej konkurencii 102 súborov z 10 štátov sme vybojovali trikrát titul majster Európy, jedenkrát vicemajster Európy a dvakrát bronz. Odchádzame domov, spokojné, šťastné a štrngajúce. To ešte nevieme, čo bude nasledovať. Minulý rok sa konali MS v Juhoafrickej republike. Vzhľadom na financie sme sa nezúčastnili. Tento rok je International Grand Prix v Petrohrade. Keď sme videli iné súbory, ako píšú na Facebook o tom, že sa tešia do Ruska, bolo nám ľúto. Jedného dňa prišla na tréning Zuzka a vraví, že ideme. Každý si myslel, veď jasné, Sabinovská palička, ale prečo tak skoro? Hoppa, hovorí o Rusku! Obrovskú radosť vystrieda ešte väčší zmätok. Kolotoč vypisovania a fotenia sa na víza je priam nekonečný. Všetko to ale zvládneme. Grand Prix prebehne veľmi rýchlo. Všetkých 17 choreografií nám štartuje v jeden deň. A výsledky sú fantastické – sedem zlatých, tri strieborné a štyri bronzové medaily. Naša posledná tohtoročná súťaž bola Sabinovská palička. Niečo vyšlo, niečo nie. Sôlistka Viki si pri svojom sóle zlomila ruku. Dve seniorské miniformá-

cie tak mali o členku menej a asi minútu na prípravu. Tomu sa povie stres! Tanec sme si užili a teraz sa na tom už len smežeme. Tohtoročnou senzáciou ale boli naše mamičky. Celý rok tvrdo trénovali práve na túto súťaž. Bola tu totiž kategória Happy moms. Vo veľkej konkurencii nakoniec skončili prvé! Prvýkrát nekričali mamy po dcérach, ale naopak. Mama, kde máš opasok??? Mama! Rýchlo sa obleč! Dobré, mamy, makáme, prepínáme špičky, usmievame sa! Celý deň sa točil okolo nich. A stálo to za to. Desať zlatých, tri strieborné a jeden bronz nám hrdo cinkajú na krkoch. Ďakujeme mestu Rajec za dotáciu 4 000 eur, ktorá nám uľahčila tohtoročné cestovanie. Rok 2019 nám priniesol mnoho ocenení, skúseností, radosti. 53-krát sme stáli na stupni víťazov. V ankete o najlepšie športové kolektívy mesta Rajec sme skončili na 3. mieste. Absolvovali sme tvrdé sústredenia aj krásne vystúpenia. Zorganizovali sme Majstrovskú predpremiéru. Spolu s rodičmi a fanúšikmi sme oslávili naše úspechy na opekačke. Na otvorenom tréningu sme prijali 21 nových členiek. Prípravy na budúcu sezónu sa už začali a my sa nevieme dočkať, keď vám ukážeme, čo úžasné sme zase nacvičili. Hurá do nového roka!

Barbora Rizmanová
Snímka: archív klubu

INFORMÁCIE Z CENZUÁLU

V mesiaci november pracovníci Cenzuálu zabezpečovali všetky pracovné činnosti v lese, ako aj na strediskách v zmysle schváleného plánu. Pracovali sa v ťažobnej činnosti, ošetrovaní porastov, piliarskej výrobe a odbytovej činnosti.

Riadne zasadnutie výboru sa konalo dňa 20. novembra, zúčastnil sa ho aj člen DR. Po obvyklej kontrole plnenia uznesení boli prerokované rôzne prevádzkovo-ekonomické otázky. Okrem iného výbor odsúhlasil zloženie inventarizačných komisií z členov výboru a DR, ako aj termín inventarizácie na 2.12.2019.

Výbor sa tiež zaoberal poistným objektom v doline Porubská, a to Palovej budy a Oselnej. Na zasadnutí sa členovia výboru oboznámili s novelizovanými zákonmi a z toho plynúcimi úlohami pre nás. Jedná sa o novelu Zákona o lesoch a novelu Zákona o ochrane prírody a krajiny.

22. novembra sa zúčastnili členovia výboru spolu s riadiacimi pracovníkmi Cenzuálu tematickej exkurzie v Lesnom spoločenstve Štiavnik. Oplatili sme im tak ich návštevu u nás z mája tohto roka. Počas návštevy sme prediskutovali spoločne rozsiahlu problematiku hospodárenia v nešťat-

nych lesoch, ako aj celú škálu otázok riadenia výroby, odbytu a ekonomiky. Potom sme si so záujmom prezreli ich pracoviská, kde nás na stredisku píla zaujalo vybudovanie dvoch sušiarň drevá s kapacitou 10 m³, ako aj automatizované technologické zariadenie na výrobu drevených profilov tatranca a pologuláčov. Ich ročná ťažba predstavuje 22 tis. m³ drevnej hmoty. Pri prehliadke ich porastov nás v lese zaujalo vybudovanie viac ako 15 km vyasfaltovaných ciest a zväznic. Pri spoločnom obede sme ešte pokračovali v diskusii a na záver sme sa poďakovali hosťiteľom a pozvali ich v budúcom roku na návštevu Cenzuálu.

Členovia výboru, DR a vedenie prajú všetkým spolujemiteľom Cenzuálu, ako aj čitateľom Rajčana všetko najlepšie v novom roku 2020!

**Za výbor spoločenstva
Ing. Karol Dobeš
Snímka: archív spoločenstva**

Šachový kráľ Rajca 2019

V sobotu 30. novembra sa v sále Kultúrneho domu v Rajci uskutočnil 14. ročník turnaja Šachový kráľ mesta Rajec. Podujatie pripravil Šachový klub Rajec v spolupráci s oddelením kultúry Mestského úradu v Rajci. Zúčastnilo sa na ňom spolu 94 hráčov, bojujúcich v siedmich kolách po 2x15 minút.

V A-turnaji bojovalo 67 detí vo veku od 6 do 14 rokov. Okrem domácich si prišli zmerať sily hráči z Banskej Bystrice, Čadce, Dubnice, Považskej Bystrice, Prievidze, Púchova, Trenčína... Celkovým víťazom tohto turnaja sa stal Tomáš Vašítk z Púchova. O úspech sa snažilo 7 detí z oboch rajeckých základných škôl. Veľkého dreveného kráľa pre najlepšiu rajeckú hráčku získala 9-ročná Timea Haásová (ZŠ Lipová), ktorá bola zároveň druhá v kategórii dievčat do 11 rokov. Druhé miesto medzi domácimi pretekármi vybojovala Sára Kosperová z Katolíckej spojenej školy. Tretie miesto patrí prváčke Ninke Haásovej – víťazke kategórie dievčat do 8 rokov.

B-turnaja sa mohli zúčastniť deti a dospelí s vyššou výkonnosťou. Medzi 27 hráčmi v tomto turnaji bolo 5 Rajčanov. Celkovým víťazom sa stal druhý najvyššie nasadený – Michal Marcinek, ktorý bojuje v 5. lige družstiev za Šachový klub Rajec. Za prvenstvo si odniesol pohár a tradičnú cenu pre najlepšieho – veľkého dreveného kráľa. Tretie miesto v celkovom poradí získal domáci hráč (siedmy nasadený) Daniel Turanec.

K úspechu podujatia nepochybne prispieva priateľská atmosféra, príkladná spolupráca všetkých členov klubu na organizácii podujatia a tiež odmena v podobe drevenej šachovej figúrky pre všetky zúčastnené deti a dospelých.

**Ján Uhlárik
Snímka: K. Uhlárik**

Najlepší v B-turnaji (zľava): Marcinek, Lovčíčan, Turanec

Z ČINNOSTI ZVÄZU TELESNE POSTIHNUTÝCH V RAJCI

Po horúcom lete a dovolenkách opäť pokračujeme v aktivitách, ktoré sme si začiatkom roka naplánovali. Začali sme koncom septembra s vyčistením a úpravou skalky v Dome vďaka Rajec. Brigádu sme pre nepriazeň počasia dva razy odložili, ale popoludnie 26. septembra bolo pekné, a tak burina zo skalky musela von.

Hojne narástla napriek suchu - viac ako 10 fúrikov odpadu išlo do kompostu.

Od októbra opäť utorkové dopoludnia patria posilňovacím cvičeniam s gumami a na fit loptách. Aj keď leto ponúkalo telesné aktivity, štyri mesiace pauzy sa na kondičke podpísali. Nevadí. Natrénujeme! Naše členky sa zúčastnili aj jesenných krajských športových hier. Pre nepriazeň počasia sa súťažilo vo vestibule Kultúrneho domu v Žiline-Bytčici v štyroch disciplínach. Úspešní sme boli v troch a priniesli sme bronzovú, striebornú aj zlatú medailu.

November sme začali pre nás netradične. Riadená ochutnávka domácich ovocných vín a likérov sa konala 5. novembra. Už po druhý

Orechovica à la JC

- 2-litrový sklenený pohár
- 10 svätôjanských orechov (pokrájať na štvrtky)
- 1 liter domáceho alkoholu (nie slivovica)
- 5 - 8 zrníčok praženej kávy
- 1 strúčik vanilky
- 2 - 3 kolieska citrónu
- 100 g kryštálového cukru

Ingrediencie vložíme do pohára, zalejeme domácim alkoholom a v tme necháme macerovať (odstáť) 40 dní. Zlejeme a precedíme.

Používa sa ako liek (žalúdočné ťažkosti, hnačky...): nezriedený, denne - 2 cl, t.j. 1 štamperlík.

Na pitie: macerát zriedime ďalším litrom domáceho alkoholu.

raz ju viedol náš bývalý spoluobčan Ing. Jozef Čerňanský - degustátor a someliér. Degustuje sa zrakom, čuchom a chuťou, teda: vzhľad, vôňa a chuť. Z 25 prítomných takmer všetci hodnotili prinesené produkty, t.j. 5 druhov vín a 11 likérov. Ak sa ochutnáva a hodnotí cez tieto tri zmysly, nečudo, že celá akcia aj s vyhodnotením trvala takmer štyri hodiny. Hodnotenie bolo anonymné - vzorky mali čísla. Prvá vzorka bola nesúťažná - cvičná. Vína boli vyrobené z čiernych ríbezlí, červených ríbezlí a hrozna. Likéry zasa z višni, orechov, čiernych ríbezlí, rogača, citróna, zázvoru. Úžasné chute rajeckých vín a likérov vyústili do ocenenia RAJ-

ÚŽ 2019. Víťazky: D. Durajová, V. Fraštiová - víno, L. Baroniaková, M. Veselá, D. Durajová - likéry

Od Ing. Jozefa Čerňanského sme dostali aj recepty na likéry. Jeden zverejňujeme:

Ďakujeme všetkým, ktorí priniesli vzorky na ochutnávku. Ďakujeme Ing. Jozefovi Čerňanskému, všetkým hodnotiteľom a usporiadateľom za odvedenú prácu. Pri tejto akcii nešlo o víťazstvo. Dôležité je zhodnotenie úsilia, porovnanie sa za účelom získania nových vedomostí či skúseností. To nás posúva ďalej!

Mgr. Daniela Durajová,
predsedníčka, OZ SZTP Rajec
Snímka: archív klubu

Aký bol záhradkársky rok 2019 v Rajci?

Väčšina záhradkárov začala sezónu už v januári, keď vysievali do kvetináčov na parapetoch okien semená zeleru, papriky, neskôr paradajok. V marci čistili trávniky, ošetrovali stromy a kríky rezom, okopávali záhony s rozkvitajúcimi jarnými kvietkami.

Apríl bol na zrážky veľmi chudobný mesiac, niektorí záhradkári sadili počas neho cibuľu, zemiaky, siali mak, hrach, petržlen, mrkvu, aby využili dobré počasie a zostatok zimnej vlhky na prebudenie semienok k životu. Nasledoval vlhký máj, kedy spadlo na Rajec okolo 130 milimetrov zrážok vody, napriek tomu stále pretrvával vodný deficit zo zimných mesiacov. Prírode to ale veľmi pomohlo, všetko začalo rásť. Nasledovali však dva veľmi suché mesiace jún a júl, ktoré do značnej miery ovplyvnili veľkosť a kvalitu úrody. Kto chcel vypestovať krásnu úrodu, musel pravidelne zavlažovať. Ďalšie mesiace boli na zrážky priemerné až podpriemerné, čo pomohlo niektorým rastlinám dobehnúť zameškané.

Po nadpriemernej úrode ovocia v minulom roku, bol tento rok slabší. Najpestovanejšie ovocné stromy jablone nasadili menej kvetných púčikov ako po iné roky. Ďalším faktorom, ktorý spôsobil neúrodu jablák, boli neskoré jarné mrazíky v noci a mimoriadne silné pôsobenie ostatných patogénov, hlavne červivosti, vošiek, hubových chorôb, požieranie plodov drozdami a lietajúcim hmyzom. Aká-taká úroda bola len na vyvýšených miestach v okolí Rajca. Hrušky, slivky, čerešne a vlašské orechy dopadli ešte horšie, neurodili sa vôbec. Poškodené bolo aj drobné ovocie, hlavne kivi, hrozno, muchovník a čierne ríbezle, menej ostatné – jahody, maliny, zemolez, červené ríbezle, čučoriedky.

Zo zeleniny najviac pestované zemiaky sa väčšinou neurodili.

Spôsobili to júnové a júlové sucho. Ojedinele na vlhších nízko položených miestach bola úroda dobrá. Koreňovej zelenine mrkve, petržle a paštrnaku sa darilo priemerne, zato však bola zdravá. Hľúbová listová a ružičková zelenina, ako kapusta, kel, karfiol, brokolica, musela odolávať značnému tlaku škodcov, voškám, skočkám a moliciam. Preventívne ochranné opatrenia však zaberali a pestovatelia mohli byť s úrodou nakoniec spokojní. Kaleráby, cvikla a zavlažovaný zeler narástli do štandardnej veľkosti. Ostatné plodiny okrem cibule, ktorá bola menšia, tak mak, hrach, cesnak, kukurica, fazuľa, paprika a paradajky, sa urodili v dostatočnom množstve.

Zo škodcov bola kalamitne premnožená pásavka zemiaková vinou niektorých pestovateľov, ktorí v minulých rokoch nevenovali

dostatočnú pozornosť jej likvidácii na poraste. Ďalej to bol obalovač jablčný a hlavne drozdy plavé, na ktoré keď si záhradkári nedali pozor, prišli o úrodu drobného ovocia. Záhradkári starajúci sa o okrasné záhradky mali podobné starosti ako úžitkoví záhradkári. Ich živé ploty, kvitnúce kríky, trávniky, kvety a iné rastliny trpeli v júni a v júli nedostatkom vlhky. Museli si tiež dávať pozor na vošky a hubové choroby.

Výsledky úspešných záhradkárov spolu so včelármi a prácami detí zo škôlok a škôl boli prezentované na výstave na prelome septembra a októbra v zasadačke mestského úradu, o ktorej sme písali v decembrovom čísle Rajčana.

Ing. Lubor Žucha,
predseda ZO SZZ
Snímka: archív klubu

Jubilanti január 2020

65 rokov
Milan Knapec

70 rokov
Bohuslav Gelatka
Miroslava Kršíková
Pavol Januš
Miroslav Rybárik
František Mazák
Ladislav Špánik

75 rokov
Mgr. Alojzia Krňanová
Eleonóra Šefarová
Melánia Žideková
Ing. Vojtech Vician
František Ševčík

80 rokov
Emília Vanáková

82 rokov
Pavol Paulíny
Miroslav Papsrkár

83 rokov
Štefánia Fraštiová
Anna Pekarová

84 rokov
Dagmar Navrátilová

87 rokov
Božena Hajstrová
Štefánia Lingešová

90 rokov
Mária Vrbová

92 rokov
Antónia Ďurčanská

96 rokov
Mária Fusková

Srdečne blahoželáme!

Narodili sa

Eliana Lednická – november
Marek Lednický – december

Opustili nás

Ladislav Golier 1958 – 1.12.2019
Zita Brezianská 1959 – 5.12.2019

Uverejnené so súhlasom menovaných osôb alebo rodinných príslušníkov.

POSEDENIE PRI STROMČEKU

Aj tento rok si dôchodcovia denného centra našli čas, aby sa prišli rozlúčiť s končiacim sa rokom. Zišli sme sa popoludní 12. decembra.

Pri vstupe do spoločenskej miestnosti každý uprel zrak na rozsvietený vianočný stromček. Je nádherný. Po privítaní členov predsedníčka predniesla týchto pár veršov:

*Blíži sa vianočný čas, nech stromček zapáli svetlo v nás,
nech sviečka úsmev vyčarí
a radosť v tvári zažiarí.*

*Vianoce plné lásky a pokoja,
nech každú bolesť zahoja.*

*Nech všetky vaše dni sú ako tieto
vianočné, šťastné, láskavé a radostné.*

*Všetko krásne v novom roku,
dobrých ľudí hneď po boku.*

*Zdravie nech vám slúži dlhé roky,
nech sú šťastné všetky vaše kroky.*

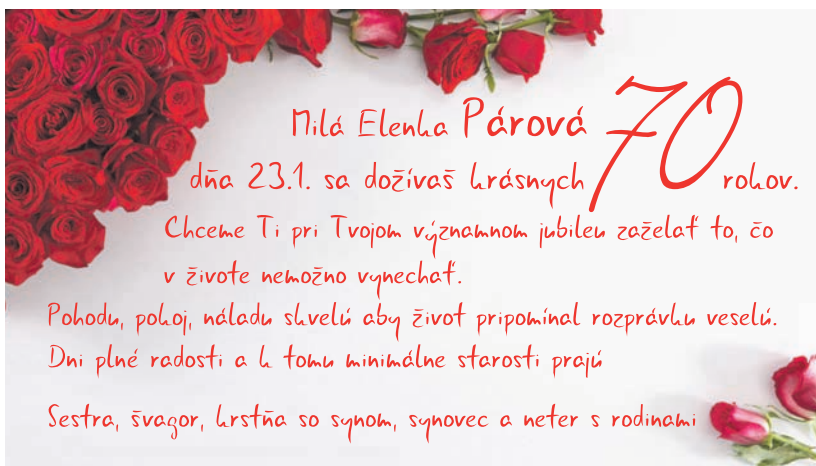
*Nech čerti od vás smolu odnesú
a choroby nech stratia vašu adresu.*

*Želám vám spokojnosť v kruhu
najbližších a nech sa tu stretávame
na akciách budúcich.*

Ďalej pokračovala zhodnotením poslednej akcie, zablahoželalo sa

jubilantom k narodeninám a tiež oslávencom k meninám. Nasledoval slávnostný prípitok a keď sme sa usadili, našli sa medzi členmi aj takí, ktorí v tomto predvianočnom čase zarecitovali básne. Nasledoval hneď program žiakov Umeleckej školy v Rajci, pod vedením pani učiteľky Jakubíkovej. Zahráli nám niekoľko vianočných skladieb a neskôr pridal aj vianočné piesne. Nálada sa zdvihla aj u dôchodcov. Tí sa tiež pripojili ku spevu. Nakoniec sme si spoločne zaspievali Tichú noc. Ešte sme si pri stromčeku urobili spoločnú fotografiu. Navzájom sme si zaželeli pekné prežitie vianočných sviatkov, poďakovali sme za pekný program a rozlúčili sme sa. Po malom občerstvení a dobrom zákusku a kávičke sa rozprúdila debata. A keďže sa už začína rýchlo stmievať, pomaly sa členovia začali pobrať domov. Takto sme sa rozlúčili v dennom centre s rokom 2019.

Viera Jandušíková,
KD denné centrum
Snímka: archív klubu

inzercia

AKCIA -20% do 31.3.2020**RENOVÁCIA NEMECKOU TECHNOLOGIOU**

VÁM PONÚKA ČISTÉ RIŠENIE PRE VAŠE
STARÉ DVERE, ZÁRUBNE, VSTAVANÉ SKRINE
A KUCHYNSKÉ LINKY.
VŠETKO V ŠIROKEJ ŠKÁLE FARIEB A ŠTRUKTÚR.

Tel. **0907 422 113**Web: www.renovovanie.szm.sk**OZNAM****Oznamujeme vám, že vyšla
dotlač knihy RAJECKÁ dolina.**

Môžete si ju zakúpiť
za cenu 26,30 €
v pokladni mesta:
Mestský úrad Rajec,
druhé poschodie vľavo.

VRECOVÝ ZBER PLASTOV A TETRAPAKOV

v rodinných domoch v roku 2020:

- 3.1.2020 (piatok)
- 7.2.2020 (piatok)
- 6.3.2020 (piatok)
- 3.4.2020 (piatok)
- 29.4.2020 (streda)
- 5.6.2020 (piatok)
- 3.7.2020 (piatok)
- 7.8.2020 (piatok)
- 4.9.2020 (piatok)
- 2.10.2020 (piatok)
- 6.11.2020 (piatok)
- 4.12.2020 (piatok)

Plasty, petfľaše a tetrapaky dávajte
do vriec zdeformované a vyložte ich
na verejné priestranstvo **do 6.30 ráno.**

*Mesto Rajec
vás pozýva na výstavu*

svadobnej a eventovej agentúry

Wday

14.1. - 17.2.2020

v Mestskej radnici Rajec

**ZBER ELEKTROODPADU
A ODPADU S OBSAHOM ŠKODLIVÍN**

v roku 2020:

- 28.2.2020 (piatok)
- 26.6.2020 (piatok)
- 25.9.2020 (piatok)
- 27.11.2020 (piatok)

Elektroodpad alebo odpad s obsahom škodlivín
(televízory, chladničky, elektrospotrebiče,
mobily, akumulátory, žiarivky, odpadové oleje,
chemikálie, farbivá a pod.)

vyložte počas týchto dní pred svoje domy
alebo vchody bytových domov **do 6.30 ráno.**

MESTO RAJEC

VÁS POZÝVA NA

RAJECKÝ

MESTSKÝ PLES

08/02/2020

od 19.30 hod.

KULTÚRNY DOM

Do tanca hrá hudobná skupina
EXTRA z Považskej Bystrice

Cena vstupenky: 25,00 € / osoba

PREDPREDAJ:

Mestská knižnica Rajec: pondelok – piatok 8.00 až 16.00 hod.

MESTO RAJEC

Počas podujatia budú zhotovované obrazové záznamy.
Svojou účasťou na podujatí súhlasíte s ich použitím pre verejné šírenie na propagáciu.

DETI KARNEVAL

nedeľa **16. FEBRUÁR** 2020

od **15.00** hod.

KULTÚRNY DOM V RAJCI

VSTUP ZDARMA!

HLAD A SMÄD
ZAŽENIETE V BUFETE

